

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

صفحات مهمة من
حياة سيد قطب

Şafahāt Muhimmah min Ḥayāt Sayyid Quṭb

Pagini importante
din viața lui Sayyid Quṭb

‘Alī al-Ḥaddādī

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

‘Alī ibn Yaḥyā al-Ḥaddādī

Pagini importante din viața lui Sayyid Quṭb

صفحات مهمة من حياة سيد قطب

Ṣafahāt Muḥimmah min Ḥayāt Sayyid Quṭb

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: صفحات مهمة من حياة سيد قطب

Ediția I

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, licența Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0), <https://tanzil.net>. Textul arab este reprodus fără modificări; fragmentele sunt indicate în referințe.

Detaliu de legătură de carte · India, secolul al XVII-lea. The Metropolitan Museum of Art, 55.121.10.45 · CC0 / domeniul public.

Cuprins

Prefață	1
Precizare	1
1 Repere din viața lui Sayyid Quṭb	2
Începuturile	2
Copilul memorează Coranul ca provocare	2
O cultură sufistă și superstițioasă încă din copilărie	3
Apoi copilul a devenit practicant al magiei	3
Rătăcirile sa se apropie de ateism	3
Trecerea la o altă etapă	4
Ce se desprinde din această prezentare a vieții sale?	4
2 Chemare pe calea profeției sau revoltă pe calea loviturilor de stat?	5
O mostră din cele scrise de el	7
Rolul său în lovitura de stat care a desființat monarhia și a întemeiat republica	8
Rezumatul relatării lui al-Khālidi	9
Câteva aspecte ale activității și poziției sale după revoluție . . .	11
Ce a făcut Sayyid după eliberare?	14
Sfârșitul	16
Cum a descoperit statul noua organizație clandestină?	17
3 Fragmente din procesul-verbal al anchetei lui Sayyid Quṭb . . .	18
Spiritul de partid detestabil la Sayyid Quṭb	18
Chemarea lui Sayyid era reformă sau revoltă împotriva regimului, sub acoperirea chemării?	18
Este statul saudit un stat islamic, după Sayyid Quṭb?	19
Judecata asupra vărsării de sânge între musulmani pentru a ajunge la putere	20
Omul de partid își ascunde apartenența chiar și față de cei mai aproapiați	21
A ajuns organizația Fraților Musulmani adepți ai lui Quṭb în Arabia Saudită în vremea lui?	22
4 Două întâmplări grăitoare	23
Prima întâmplare	23

A doua întâmplare	24
5 Fragmente din afirmațiile lui Sayyid Qutb	25
Declararea în bloc a musulmanilor drept necredincioși	25
Judecata lui Sayyid Qutb asupra animalului înjunghiat de musulmanul care nu aparține Fraților Musulmani	26
Afirmația unității existenței — Allah este mai presus de aceasta!	27
Muzica surelor	28
Se cuvine să se vorbească astfel despre Mūsā, pacea fie asupra lui?	30
Atacurile lui Sayyid împotriva unor aleși dintre companionii Profetului ﷺ	31
Sayyid Qutb îl atacă pe socrul Trimisului lui Allah ﷺ	34
Chemarea la revoluții și lovituri de stat	36
Laudă revolta împotriva lui ‘Uthmān și revolta qarāmiților . . .	37
Sayyid Qutb afirmă că Islamul este un amestec de creștinism și comunism	38
Respinge sute de hadithuri autentice și zeci de chestiuni de credință printr-o singură afirmație	39
Cărțile de exegeză anterioare ar fi un morman din care trebuie salvat Coranul	40
În cele din urmă: neclaritate în sensul mărturisirii lā ilāha illā Allāh	41
Încheiere	43
Glosar	44
Bibliografie	45
Indice	46

Prefață

Lauda Ți aparține lui Allah! Țl lăudăm, Țl adorăm și Ți cerem ajutorul. La Allah căutăm adăpost de răul din noi înșine și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah Țl călăuzește nimeni nu Țl poate rătăci, iar pe cel pe care El Țl lasă în rătăcire nimeni nu Țl poate călăuzi. Mărturisesc că nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de Allah și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, asupra familiei și companionilor săi.

Acestea fiind spuse, mi-a fost dat să citesc cartea Sayyid Quṭb: de la naștere la martiriu, scrisă de doctorul Ṣalāḥ al-Khālidi, iar cele citite m-au uimit!

Întrucât această carte este voluminoasă și depășește șase sute de pagini, am rezumat câteva etape importante din viața lui Sayyid Quṭb și le-am urmat cu fragmente din scrierile sale. Țl rog pe Stăpânul nostru să facă această lucrare folositoare. Allah este Cel care dă izbândă.

‘Alī ibn Yaḥyā al-Ḥaddādi

20/4/1426 H.

Precizare

Când trimit în note la „cartea lui al-Khālidi”, mă refer la Sayyid Quṭb: de la naștere la martiriu, a doctorului Ṣalāḥ ‘Abd al-Fattāḥ al-Khālidi. Acesta este unul dintre cercetătorii specializați în Sayyid Quṭb și gândirea lui. Disertația de master pe care a susținut-o la Universitatea Imam Muḥammad ibn Sa‘ūd privea lucrarea lui Sayyid Quṭb Al-Taṣwīr al-Fannī fī al-Qur’ān. Teza sa de doctorat a fost Fī Ṣilāl al-Qur’ān: studiu și evaluare.

Cărțile sale despre Sayyid Quṭb se apropie de șapte volume. El este, așadar, o sursă probantă în privința lui Sayyid Quṭb și nu poate fi bănuir de ostilitate față de acesta.

1 Repere din viața lui Sayyid Quṭb

Începuturile

Sayyid Quṭb a crescut într-o familie în care existau unele practici inovate. În fiecare seară, după cină, tatăl său citea sura al-Fātiḥah și îi dăruia răsplata sufletelor tatălui și mamei sale, în prezența copiilor.¹

Printre obiceiurile cu care a crescut se număra și grija tatălui său pentru organizarea, acasă, a unor adunări de încheiere a recitării Coranului, mai ales în luna Ramadan.²

Satul său era numit „localitatea șeicului ‘Abd al-Fattāḥ”, întrucât acesta era socotit unul dintre sfinții ei, și avea acolo un loc de înmormântare venerat, bine cunoscut. Astfel este relatată întâmplarea, fără vreo dezaprobare consemnată nici din partea lui Sayyid, nici din partea lui al-Khālidi.³

Copilul memorează Coranul ca provocare

Sayyid a memorat Coranul pe când era copil, ca o provocare. Profesorul de Coran fusese concediat și răspândise zvonul că statul luptă împotriva Coranului. Le ceruse sătenilor să-și retragă copiii de la școală și să-i aducă la școala lui de Coran. Unii părinți au acceptat, printre ei și tatăl lui Sayyid. Acesta a mers acolo o zi, dar școala de Coran nu i-a plăcut și s-a întors la școala obișnuită. De atunci memora acasă zece părți ale Coranului pe an, ca să dovedească faptul că școala nu luptă împotriva Coranului. Ce bine ar fi fost dacă Sayyid ar fi continuat să studieze Coranul potrivit învățaturii religioase și să tragă folos din el! Din păcate, nu a făcut aceasta.

1 Cartea lui al-Khālidi, p. 36; Mashāhid al-Qiyāmah fī al-Qurʿān, p. 5.

2 Cartea lui al-Khālidi, p. 35.

3 Cartea lui al-Khālidi, p. 25; Ṭifl min al-Qaryah, p. 86.

O cultură sufistă și superstițioasă încă din copilărie

Sayyid era pasionat de citit și de adunat cărți încă din copilărie. Strânseze douăzeci și cinci de cărți de care era atât de legat, încât pasiunea lui ajunsese o iubire înflăcărată. Printre ele se numărau al-Burdah, viața lui Ibrāhīm al-Dasūqī, al-Sayyid al-Badawī, ‘Abd al-Qādir al-Jilānī, Dalā’il al-Khayrāt și rugăciunea de la mijlocul lunii Sha‘bān.⁴ Toate acestea țin, după cum se știe, de scrierile despre inovații religioase, sufism, superstiții, cultul mormintelor și exagerare.

Apoi copilul a devenit practicant al magiei

Din nefericire, în biblioteca de acasă a tatălui său se aflau două cărți ciudate despre șarlatanie și magie: Abū Ma‘shar al-Falakī și cartea de magie Ṭahmūrūsh. Ele erau folosite la ghicirea viitorului și la vrăji de despărțire și de atragere a iubirii.

Sayyid Quṭb a învățat aceste practici pe când era copil și a început să le practice în satul său. Datorită vârstei mici și faptului că nu cerea plată, a devenit practicantul preferat al femeilor, fetelor și tinerilor din sat.

El însuși a consemnat acestea în cartea sa Ṭifl min al-Qaryah.⁵

Rătăcirea sa se apropie de ateism

Când s-a mutat din sat la Cairo, în anii de liceu, a început o perioadă de îndoială, lipsă de certitudine și îndepărtare de religie, fiind multă vreme preocupat de apartenența la partidul al-Wafd.⁶ Această rătăcire și dezorientare l-au însoțit până la vârsta de patruzeci de ani.⁷

În această perioadă îndelungată s-a ocupat de literatură și critică. Critica lui se caracteriza prin forță, atac, insinuire, dispreț, sarcasm josnic și satiră.⁸

4 Cartea lui al-Khālīdī, p. 65; Ṭifl min al-Qaryah, p. 127.

5 Cartea lui al-Khālīdī, p. 66; Ṭifl min al-Qaryah, pp. 139–141.

6 Cartea lui al-Khālīdī, p. 265.

7 Cartea lui al-Khālīdī, pp. 213–245.

8 Vezi cartea lui al-Khālīdī, p. 166.

Trecerea la o altă etapă

A urmat apoi un drum nou: a studiat Coranul din perspectiva expresiei și a literaturii, după care a început să scrie articole în care critica situația societății. A participat la revoluția împotriva familiei regale din Egipt, până când domnia ei a fost înlăturată. A aderat apoi la Frații Musulmani, iar ulterior și-a trasat o metodă proprie, rămasă totuși în cadrul acestei mișcări. Și-a răspândit orientările prin celule secrete, descoperite mai târziu, în urma cărora a fost judecat și executat.

Ce se desprinde din această prezentare a vieții sale?

Nimic din biografia lui nu arată, nici de aproape, nici de departe, că ar fi studiat științele Islamului — unicitatea lui Allah, hadithul, exegeza, jurisprudența, principiile jurisprudenței sau altele — cu vreunul dintre învățații musulmani recunoscuți. Tot ce avea era lectură individuală, iar Allah știe cel mai bine care îi erau cu adevărat sursele. Printre acestea se aflau cărți de magie, șarlatanie, sufism, cult al mormintelor și superstiții. Pe lângă acestea, se pare că citea și scrierile șiiților, ale Khawārij, ale mu‘taziliților și ale celor asemenea lor. Era foarte departe de cărțile oamenilor Sunnei și ai tradiției, cărora nu le acorda atenție și pe care nu le prețuia. De aceea, afirmațiile sale au ajuns la o mare falsitate și abatere de la adevărul Islamului, atât în fundamentele religiei, cât și în ramurile sale.

În consecință, a-l transforma într-un imam pe care musulmanii să-l ia drept călăuză și exemplu înseamnă o mare înșelare a acestora. Cel care nu-i ia drept călăuze pe cei temători de Allah — în frunte cu Muḥammad ﷺ, apoi companionii săi și imamiile celor care i-au urmat în bine — nu poate fi el însuși o călăuză pentru oamenii temători de Allah de după el. Religia se întemeiază pe urmarea învățăturii primite, nu pe născocire. Astfel este păstrată curată, ferită de orice amestec. Allah știe cel mai bine.

2 Chemare pe calea profeției sau revoltă pe calea loviturilor de stat?

Când Sayyid Quṭb a intrat în etapa activității pentru Islam, a publicat revista al-Fikr al-Jadīd, în anul 1948. Au apărut douăsprezece numere, după care guvernul a închis revista.

Printre titlurile articolelor sale se numărau:

- „Coapse și piepturi.”
- „Voi, cei care trăiți în lux, semănați comunismul.”
- „O situație răsturnată în premiile lui Fu’ād I.”
- „Fiii și fiicele celor de neam mare sunt putreziciunea pământului și blestemul cerului.”
- „Eliberați-vă, robi ai americanilor, rușilor și englezilor!”
- „Poporul nu este cerșetor: redați-i drepturile, căci nu are nevoie de binefacerea voastră.”⁹

Cine cunoaște călăuzirea Legii islamice în îndreptarea greșelilor conducătorilor și a politicii generale înțelege cât de departe sunt aceste articole de metoda legiuită. Aceasta se bazează pe discreție, pentru a păstra demnitatea conducătorilor și a respecta principiul unității, ferindu-ne de cauzele tulburării, dezbinării și neînțelegerii. El înțelege și că metoda urmată de Sayyid Quṭb seamănă cu aceea a Khawārij: condamnarea publică prin care inimile supușilor sunt întăritate împotriva conducătorului, urmată de răzvrătirea împotriva lui și de ceea ce rezultă din aceasta.

9 Cartea lui al-Khālidi, p. 275.

În anul 1951, după întoarcerea din America, s-a ocupat de același fel de critică. El spune despre sine:

واستغرقت أنا عام 1951م في صراع شديد بالقلم
والخطابة والاجتماعات ضد الأوضاع الملكية القائمة،
والإقطاع والرأسمالية

În anul 1951 m-am angajat într-o luptă intensă, prin scris, discursuri și adunări, împotriva situației monarhice existente, a feudalismului și a capitalismului.¹⁰

Acestea confirmă cele spuse despre faptul că a urmat metoda condamnării publice și a confruntării cu conducătorii, trecând cu totul cu vederea mausoleele și adorarea mormintelor. Această metodă ne arată înțelegerea greșită a lui Sayyid Quṭb asupra chemării islamice. De aceea, chemarea lui era departe de calea profeților. Metoda lor se întemeia, înainte de toate, pe chemarea la adorarea numai a lui Allah și la dezicerea de adorarea oricui altcuiva. Profetul ﷺ a rămas la Mecca treisprezece ani, statornicind această realitate. La Medina a continuat să-i acorde atenție, alături de celelalte prescripții ale Islamului, până la moarte, întărind mereu unicitatea lui Allah și repetând avertizarea împotriva mijloacelor și cauzelor politeismului. În schimb, Sayyid și-a început chemarea atacând „situația monarhică coruptă”, dar și-a închis ochii, și-a înfrânat limba și și-a oprit pana în fața manifestărilor de adorare a altcuiva decât Allah, care umpleau pământul Egiptului. Este oare aceasta metoda lui Muḥammad ﷺ în chemarea la Allah? Nicidecum.

10 Cartea lui al-Khālidi, p. 276, citând cartea lui Sayyid Li-mādhā A‘damūnī.

O mostră din cele scrise de el

لو وكل إلي الأمر لأنشأت مدرسة للسخط على هذا
الجيل من رجال السياسة في هذا البلد، ومدرسة
للسخط على أولئك الكتاب والصحفيين، ومدرسة
للسخط على أولئك الوزراء

Dacă mi-ar fi încredințate treburile, aş înființa o școală a nemulțumirii față de această generație de politicieni din țară, o școală a nemulțumirii față de acei scriitori și jurnaliști și o școală a nemulțumirii față de acei miniștri.¹¹

Eu spun: îndreptarea nu începe prin a-i învrăjbi pe oameni împotriva conducătorilor, ci prin sfat, prin învățarea religiei și prin educarea lor potrivit acesteia. Profetul ﷺ spune:

من أراد أن ينصح لذي سلطان فلا يده علانية،
ولكن ليأخذ بيده، وليخل به، وليكلمه فيما بينه وبينه
فإن قبل منه فذاك وإلا كان قد أدى الذي عليه

Cel care vrea să-l sfătuiască pe deținătorul puterii să nu o facă în public, ci să-l ia de mână, să rămână singur cu el și să-i vorbească între patru ochi. Dacă primește sfatul, bine; dacă nu, celălalt și-a împlinit datoria.

Relatat de Ibn Abi 'Āşim în al-Sunnah, cu un lanț de transmitere autentic.

11 Cartea lui al-Khālidi, p. 277.

Rolul său în lovitura de stat care a desființat monarhia și a întemeiat republica

Despre Sayyid Quṭb se răspândise ideea că era un om de litere care a îndrăgit Islamul după ce fusese ateu sau aproape de ateism. Când a cunoscut Islamul, l-a iubit, a scris despre el și i-a chemat pe oameni la el. De ce, atunci, este atacat acest om neajutorat?¹²

Citind însă cartea lui al-Khālidi, am văzut că Sayyid Quṭb nu era doar un om de litere neajutorat, ci unul dintre cei care au ridicat steagul „*reformei*” după metoda Khawārij. A participat prin scris și idei la răsturnarea regimului sub care trăise țara. Și-a transformat casa în sediu pentru ofițerii care își răsturnaseră regele, iar acolo ei puneau la cale comploturi secrete, sub acoperirea întinericului. Era un conducător ale cărui ordine erau ascultate. Când revoluția a avut loc, a fost unul dintre oamenii Consiliului de Conducere a Revoluției.

12 Precizare: Trimisul lui Allah ﷻ a interzis răzvrătirea împotriva conducătorului, câtă vreme nu se vede din partea lui o necredință vădită, după cum apare în cele două Șaḥiḥ-uri:

إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا

Doar dacă vedeți o necredință vădită.

Al-Bukhārī și Muslim

Nici atunci când există o necredință vădită nu este îngăduită răzvrătirea decât dacă există forța și capacitatea de a o înlocui cu ceva mai bun, fără a pricinui un rău precum vărsarea de sânge și tulburarea siguranței, potrivit principiului legiuit: „Înlăturarea relelor are întâietate față de dobândirea foloaselor.” Privește, așadar: a respectat acea revoluție limitele Legii islamice?

Sayyid era, așadar, un revoluționar: chema la revoluții, a pus în practică ceea ce propovăduia, a făcut revoluție în țara lui și a exportat-o peste hotare. Mii și mii de tineri ai comunității au fost crescuți în ideile sale, prezentate pe nedrept ca întruchipare a Islamului. Dacă ar fi judecat limpede, ar fi privit urmările metodei revoluționare de reformă: însuși inițiatorul ei în epoca noastră, Sayyid Quṭb, a fost una dintre primele sale victime, iar țelul urmărit nu a fost atins. Allah spune adevărul:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ﴾

Allah nu îndreaptă lucrarea celor care fac stricăciune.

Coran 10:81 · Fragment coranic

El, Preaînaltul, mai spune:

﴿اللَّهُ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ﴾

Allah nu călăuzește viclenia trădătorilor.

Coran 12:52 · Fragment coranic

După această introducere, iată un rezumat al celor consemnate de al-Khālidi despre rolul său în „*Revoluția Ofițerilor Liberi*”.

Rezumatul relatării lui al-Khālidi

Frații Musulmani au început în anii patruzeci să pregătească revoluția împotriva monarhiei. Ofițerii care făceau parte dintre ei citeau multe articole ale lui Sayyid Quṭb și unele dintre cărțile sale cunoscute atunci, precum al-‘Adālah al-Ijtimā‘iyyah. Unii l-au asemănat de aceea cu vestitul francez Mirabeau, care avusese un rol important în pregătirea Revoluției Franceze, și l-au numit „Mirabeau al Revoluției Egiptene”.¹³

13 Vezi cartea lui al-Khālidi, pp. 287–299.

Rolul lui Sayyid nu s-a mărginit la influența ideilor sale, răspândite prin cărți și articole. El și-a transformat casa într-un loc secret de întâlnire al conducătorilor revoluției. Sulaymān Fayyād povestește despre o vizită făcută lui Sayyid în grădina casei sale:

„L-am întrebat ce părere avea despre această revoluție. A zâmbit și mi-a spus: «Aici, sub acest copac, Ofițerii Liberi țineau unele dintre întâlnirile lor cu mine în perioada pregătirii revoluției.» A intrat apoi în casă și s-a întors cu un plic. A scos din el fotografii și mi le-a arătat una câte una. În fiecare apărea el, sub acel copac. Toate erau fotografii de noapte, făcute cu bliț, și în fiecare se aflau acei Ofițeri Liberi, iar el se găsea întotdeauna în mijlocul lor, ca perla centrală a unui șirag.”¹⁴

Maḥmūd al-‘Azab spune:

„Conducătorul și profesorul nostru, Sayyid Quṭb, a fost cel care a ocrotit revoluția pe când era încă un embrion, apoi un nou-născut. El ne-a cerut să ne pregătim pentru ea. Armata nu poate uita că Sayyid Quṭb este părintele revoluției, părintele revoluționarilor. Smerenia lui ne sporește atașamentul și prețuirea față de el.”

El mai spune:

„Cu câteva zile înaintea revoluției, profesorul Quṭb ne-a cerut să fim pregătiți. Eu eram în fruntea organizației Fraților Musulmani din Port Said. Când am primit ordinul, am venit la Cairo și am mers acasă la profesorul Quṭb. Era 19 iulie 1952, iar acolo se aflau unii dintre conducătorii revoluției, printre ei locotenent-colonelul Ḥamāl ‘Abd al-Nāṣir. Profesorul Sayyid mi-a cerut ca eu și cei alături de mine să fim pe deplin pregătiți, iar membrii civili ai Fraților Musulmani să fie și ei gata. Dacă aflam că revoluția începuse, urma să fim apărătorii ei și să păstrăm siguranța în Port Said. Ne-a avertizat să nu vărsăm sânge.”¹⁵

14 Cartea lui al-Khālīdī, p. 299.

Câteva aspecte ale activității și poziției sale după revoluție

‘Abd al-Ghafūr ‘Aṭṭār, cunoscutul om de litere și apropiat al lui Sayyid Quṭb, spune:

„El — Sayyid Quṭb — era singurul civil care participa la ședințele Consiliului de Conducere a Revoluției. Ei, adică membrii consiliului, îl vizitau acasă, la Helwan.”¹⁶

‘Ādil Ḥammūdah spune:

„Cei care au trăit îndeaproape zilele revoluției confirmă că Sayyid Quṭb avea un birou în clădirea Consiliului de Conducere a Revoluției și că locuia acolo aproape permanent.”¹⁷

Sayyid Quṭb spune despre sine:

استغرقت في العمل مع رجال الثورة 23 يوليو حتى
فبراير شباط 1953م عندما بدأ تفكيري وتفكيرهم
يفترق حول هيئة التحرير، ومنهج تكوينها

M-am dedicat activității alături de oamenii revoluției de la 23 iulie până în februarie 1953, când ideile mele și ale lor au început să se despartă în privința Organizației Eliberării și a felului în care trebuia alcătuită.

15 Cartea lui al-Khālidi, p. 300.

16 Cartea lui al-Khālidi, p. 301.

17 Cartea lui al-Khālidi, p. 301.

El spune:

كنت أعمل أكثر من اثنتي عشرة ساعة يومياً قريباً من
رجال الثورة، معهم ومن يحيط بهم

*Lucram mai mult de douăsprezece ore pe zi aproape de oamenii
revoluției, alături de ei și de cei care îi înconjurau.*¹⁸

La o lună după reușita Revoluției Egiptene, oamenii ei au organizat pentru Sayyid Quṭb o festivitate de omagiere la nivel înalt, la Clubul Ofițerilor din Zamalek, sub patronajul președintelui republicii, Muḥammad Najīb. Acesta și-a cerut scuze că nu putea participa, fiind reprezentat de Jamāl ‘Abd al-Nāṣir. Nu s-a mărginit însă la atât, ci a trimis un mesaj citit în fața participanților de Anwar al-Sādāt. Sayyid s-a ridicat apoi și a ținut un discurs, în care și-a exprimat temerea că, după revoluție, ar putea ajunge la închisoare sau la ceva mai rău. Jamāl a răspuns cu vocea sa puternică:

*„Fratele meu mai mare, Sayyid! Pe Allah, nu vor ajunge la tine decât peste trupurile noastre fără viață! Îți făgăduim în numele lui Allah, ba îți reînnoim făgăduința de a fi gata să ne jertfim pentru tine până la moarte.”*¹⁹

Buna înțelegere dintre ‘Abd al-Nāṣir și Frații Musulmani nu a durat. El s-a întors împotriva lor, iar Sayyid a încercat, fără succes, să-i împace.

Sayyid Quṭb a aderat oficial la Frații Musulmani în martie 1953. Atunci a început etapa pe care unii dintre discipolii metodei sale o numesc „Islamul activismului”, socotind-o perspectiva corectă asupra Islamului. Ce a făcut însă în cadrul ei?

Sayyid Quṭb a preluat activitatea culturală și editorială a grupării. A supravegheat apariția ziarului al-Ikhwān, ținea

¹⁸ Cartea lui al-Khālidi, p. 302.

¹⁹ Cartea lui al-Khālidi, p. 304.

prelegerea de marți și a fost trimis în Siria, Iordania și Palestina ca reprezentant al grupării.

S-a afirmat că Sayyid era membru al organizației secrete a Fraților Musulmani și că el ar fi închis ziarul public, începând împotriva guvernului revoluției un „*război al publicațiilor clandestine*”. I s-a atribuit supravegherea buletinului emis de organizația secretă, al-Ikhwān fi al-Ma‘rakah, în care Sayyid îl acuza pe ‘Abd al-Nāṣir de lucruri compromițătoare și vorbea despre slujirea americanilor și a evreilor.

Al-Khālīdī spune despre această acuzație: „O consemnăm, dar ne abținem să ne pronunțăm asupra ei, fiindcă nu avem dovezi certe care să ne permită să judecăm în favoarea ei sau împotriva ei.”²⁰

Eu spun: nimic din metoda lui Sayyid ori din perspectiva sa asupra chemării activiste nu contrazice această acuzație. Ea merge pe aceeași linie: clandestinitate și atacarea regimului conducător sub pretextul chemării la Allah.

‘Abd al-Nāṣir a desființat organizația Fraților Musulmani la 15 ianuarie 1954, arestând mulți membri și conducători ai lor, printre care Sayyid Quṭb. După zece zile l-a înlăturat pe Muḥammad Najīb. În data de 28 a aceleiași luni, Frații Musulmani au organizat o demonstrație foarte mare, în urma căreia ‘Abd al-Nāṣir le-a acceptat cererile, l-a readus pe Muḥammad Najīb și i-a eliberat pe cei arestați, inclusiv pe Sayyid Quṭb.

Eu spun: demonstrațiile nu sunt o metodă legiuită nici pentru a dezaproba faptele conducătorilor, nici pentru chemarea la Allah. Ele sunt o practică occidentală, imitată de musulmani și folosită de „*islamiști*” sub lozinca chemării religioase.

După aceea, Sayyid Quṭb și cei alături de el și-au intensificat activitatea de publicare a buletinelor clandestine împotriva lui ‘Abd al-Nāṣir, până la 26/10/1954. Atunci ‘Abd al-Nāṣir a anunțat că unii membri ai Fraților Musulmani, printre care Maḥmūd ‘Abd al-Laṭīf, membru al unei celule a organizației speciale din Cairo, încercaseră să-l asasineze. Acesta este cunoscutul incident din

20 Cartea lui al-Khālīdī, pp. 339–341.

al-Manshiyyah. Sayyid a fost apoi întemnițat împreună cu alți membri ai Fraților Musulmani.

A rămas în închisoare nouă ani, apoi a fost eliberat în anul 1964, prin mijlocirea președintelui Irakului, ‘Abd al-Salām ‘Arif.

Ce a făcut Sayyid după eliberare?

Cu doi ani înainte de a fi eliberat, el condusese în închisoare un grup de membri ai Fraților Musulmani potrivit noii sale metode, pe care o vom prezenta. În închisoarea al-Qanāṭir, numărul lor ajunsese la douăzeci și cinci.

După eliberare, nu a mai păstrat legătura cu acel grup decât puțin, preferând ca membrii lui să rămână în legătură cu apropiatul său, Muḥammad Yūsuf Hawwāsh, întemnițat împreună cu ei. A luat însă legătura cu comitetul de cinci membri, „noua organizație oficială clandestină a Fraților Musulmani”, creată de ‘Abd al-Fattāḥ Ismā‘īl. Membrii ei îl contactaseră înainte de a ieși din închisoare și se înțeleseseră cu el „să fie părintele spiritual al unui grup de membri ai Fraților Musulmani din afara închisorii, să le îndrepte concepțiile și să-i călăuzească pe drumul drept, ei atribuindu-i această capacitate”. Sayyid a acceptat, iar scrierile sale din închisoare ajungeau la ei. El și-a rezumat noile concepții asupra chemării în punctele următoare:

1. Trebuie să se înceapă cu credința, atât în rândul tinerilor musulmani, cât și al celorlalți oameni,²¹ explicând sensul credinței, al Islamului și al adorării²² și recurgerea la judecata lui Allah.²³

21 De ce face deosebire între „tinerii musulmani” și „ceilalți oameni”? Sunt oare necredincioși ceilalți membri ai societății musulmane, care nu au aderat la organizația clandestină?

22 Sunt termeni însemnați, dacă ar fi înțelegi în lumina Coranului, a Sunnei și a înțelegerii înaintașilor drepti. Dar cât de departe este aceasta! Ar fi fost mai potrivit să-i urmeze cu a treia treaptă a religiei, ihsân, după cum apare în hadithul lui Jibrīl, pacea fie asupra lui.

23 De ce izolează acest termen? Nu intră el în unicitatea stăpânirii lui Allah ori în unicitatea adorării Lui? Sau vrea să afirme din nou că acela care îl recunoaște pe Allah ca unic, dar apelează la altă judecată în unele chestiuni, este apostat, fără a deosebi între cel care consideră aceasta îngăduită și cel care nu o consideră îngăduită?

2. Tinerii musulmani care își înțeleg religia pe baza celor de mai sus trebuie educați în morală islamică și informați asupra celor ce se petrec în jurul lor, în taberele ostile din țară și din afară.²⁴

3. Organizarea oamenilor nu trebuie să înceapă decât după ce ajung la un nivel înalt de înțelegere a credinței, de morală și comportament, precum și de cunoaștere a tot ceea ce se petrece.²⁵

4. Punctul de plecare al mișcării islamice nu constă în revendicarea instaurării sistemului islamic, ci în aducerea societăților — ori a unor sectoare influente ale lor — la Islam potrivit punctelor anterioare, astfel încât ele însele să ceară aplicarea Islamului.²⁶

24 Această educație urmează perspectiva îngustă a partizanatului. Informarea amintită este ceea ce unii adepți ai lui Quṭb numesc astăzi „înțelegerea realității”. Cu ea i-au preocupat pe tineri în locul înțelegerii Legii islamice și le-au prefăcut piepturile în cazane care clocotesc de ură împotriva conducătorilor. Unul dintre sensurile ori scopurile acestei „înțelegeri” este urmărirea greșelilor conducătorilor.

25 Există vreo dovadă din Coran, din Sunnah sau din practica înaintașilor dreپți pentru organizarea celor chemați într-un cadru de partid, prin care se despart de ceilalți musulmani? Nicidecum! Allah Preaînaltul spune:

﴿وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

Țineți-vă cu toții strâns de funia lui Allah și nu vă dezbinați!

Coran 3:103 · Fragment coranic

El, Preaînaltul, mai spune:

﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ

بِمَا لَدَيْهِمْ فَرْحُونَ﴾

Nu fiți dintre cei care ăi fac asociați, dintre cei care și-au dezbinat religia și au devenit grupări, fiecare grup bucurându-se de ceea ce are.

Coran 30:31–32 · Fragment coranic

26 Sayyid nu urmărește să-i scoată pe oameni din adorarea altcuiva decât Allah spre adorarea numai a lui Allah. El urmărește instaurarea unei conduceri „islamice” potrivit propriei viziuni asupra Islamului. De aceea nu îl preocupă să cheme întreaga societate, fiindu-i de ajuns chemarea sectoarelor influente

5. Instaurarea sistemului islamic nu se realizează printr-o lovitură de stat venită de sus, ci prin schimbarea concepțiilor societății — ori ale unor sectoare influente ale ei —, a valorilor, moralei și angajamentului său față de Islam, astfel încât membrii ei să știe că aplicarea Islamului este o obligație de neocolit.

6. În același timp, mișcarea islamică trebuie apărută în timp ce parcurge pașii anteriori. Dacă ea și membrii ei sunt atacați, trebuie să respingă agresiunea. Câtă vreme nu vrea să atace pe altcineva și nici să impună cu forța, de sus, rânduiala lui Allah, trebuie lăsată să-și îndeplinească datoria și nu trebuie atacați nici ea, nici membrii ei. Dacă este atacată, răspunsul ei este să lovească forța agresoare în măsura care îi îngăduie să-și continue drumul.

Sfârșitul

Cu acordul lui Sayyid Quṭb, comitetul de cinci membri a hotărât începerea pregătirii militare pentru apărarea mișcării, aplicând punctul al șaselea în cazul oricărei agresiuni din partea regimului. Zvonurile erau puternice și se înmulțeau avertizările privind apropierea unei lovituri dure împotriva Fraților Musulmani. Planul de acțiune convenit era „răspunsul imediat la arestarea membrilor organizației prin eliminarea conducătorilor, în frunte cu președintele republicii, prim-ministrul, directorul biroului mareșalului, directorul serviciului de informații și directorul poliției militare”.²⁷

În urma atmosferei tensionate, organele de securitate l-au arestat pe Muḥammad Quṭb la 30/7/1965, apoi pe Sayyid Quṭb la 9/8/1965. În data de 20/8/1965, statul a descoperit noua organizație clandestină a Fraților Musulmani și i-a arestat pe cei

prin care poate ajunge la instaurarea sistemului. Punctul de plecare al tuturor profețiilor era chemarea la adorarea numai a lui Allah, apoi trecerea la celelalte prescripții ale religiei. Ei îi chemau pe toți oamenii la aceasta, fie că se întemeia un stat, fie că nu.

27 Vezi cartea lui al-Khālidi, p. 406. Eu spun: cum se împacă aceasta cu îndemnul dat de el adeptilor săi la începutul revoluției, de a se feri de vărsarea de sânge, după cum s-a arătat mai sus?

cinci conducători ai ei.²⁸

Cum a descoperit statul noua organizație clandestină?

A apărut problema lui Ḥusayn Tawfiq și a grupului său. Organele de securitate l-au arestat pe Sāmī ‘Abd al-Qādir, iar acesta a mărturisit că îl vizitase pe Yūsuf al-Qirsh, unul dintre vechii membri ai Fraților Musulmani. Căutându-l, l-au găsit la Ḥabīb ‘Uthmān, membru al unei celule a noii organizații clandestine. În noaptea de 20/8, organele de securitate l-au arestat pe Maḥmūd Fakhrī. El a indicat numele lui Mursī Muṣṭafā, al cărui apartament a fost percheziționat și transformat într-o capcană. La miezul nopții au bătut la ușa apartamentului trei membri ai comitetului de cinci: ‘Abd al-Fattāḥ Ismā‘īl, ‘Alī ‘Ashmāwī și Mubārak ‘Abd al-‘Azīm. După anchetarea lor, unii au mărturisit toate detaliile organizației, secretele și scopurile ei și altele asemenea. Statul a arestat astfel mii de membri ai Fraților Musulmani.²⁹

Sayyid Quṭb a fost anchetat după descoperirea organizației clandestine pe care o conducea și despre care el însuși nu vorbise, pentru a-i proteja membrii. Autoritățile au hotărât apoi executarea lui și a doi dintre conducătorii comitetului de cinci. Sentința a fost îndeplinită prin spânzurare, luni, 29/8/1966. Cei executați au fost Sayyid Quṭb, ‘Abd al-Fattāḥ Ismā‘īl și Yūsuf Hawwāsh.³⁰ La Allah căutăm ajutor.

28 Vezi cartea lui al-Khālidi, pp. 418–420.

29 Vezi cartea lui al-Khālidi, p. 420.

30 Vezi cartea lui al-Khālidi, secțiunile despre anchetă și proces, începând de la p. 429; despre executare, p. 479.

Fragmente din procesul-verbal al anchetei lui Sayyid Quṭb

Spiritul de partid detestabil la Sayyid Quṭb

Întrebare: Crezi că există vreo deosebire între musulmanul care aparține Fraților Musulmani și cel care nu aparține acestei grupări?

الذي يميز الإخوان: أن لهم برنامجاً محدداً في تحقيق
الإسلام، فيكونون مقدمين في نظري على من ليس لهم
برنامج محدد

Răspuns: Ceea ce îi deosebește pe Frații Musulmani este că au un program precis pentru realizarea Islamului. În ochii mei, ei au astfel întâietate față de cei care nu au un program precis.

Chemarea lui Sayyid era reformă sau revoltă împotriva regimului, sub acoperirea chemării?

Întrebare: Organizația era clandestină sau publică?

كان سرياً

Răspuns: Era clandestină.

Întrebare: De ce a fost făcută clandestină, dacă scopul era educația religioasă și morală?

عندنا اعتقاد استفدناه من كل التجارب الماضية، ومن معرفتنا بالخطط الصليبية والصهيونية والشيوعية في المنطقة لمحاربة ومنع أي تربية إسلامية حركية تهدف لتحقيق مثل هذا الهدف، وإقامة حكم إسلامي

Răspuns: Avem o convingere dobândită din toate experiențele trecute și din cunoașterea planurilor cruciate, sioniste și comuniste din regiune, de a combate și împiedica orice educație islamică activistă care urmărește realizarea unui asemenea țel și instaurarea unei conduceri islamice.

Este statul saudit un stat islamic, după Sayyid Quṭb?

Întrebare: Socoteați că existența comunității musulmane încetase de multă vreme și că ea trebuia readusă la existență?

لا بد من تفسير مدلول كلمة الأمة المسلمة التي أعنيها، فالأمة المسلمة هي التي تحكم كل جانب من جوانب حياتها الفردية والعامة؛ السياسية، والاجتماعية، والاقتصادية، والأخلاقية، شريعة الله ومنهجه. وهي بهذا الوصف غير قائمة الآن في مصر، ولا في أي مكان في الأرض. وإن كان هذا لا يمنع من وجود الأفراد

المسلمين؛ لأنه فيما يتعلق بالفرد الاحتكام إلى عقيدته،
وخلقه، وفيما يتعلق بالأمة الاحتكام نظام حياتها كله

Răspuns: Trebuie lămurit sensul expresiei „comunitatea musulmană” pe care o folosesc. Comunitatea musulmană este cea în care Legea și calea lui Allah guvernează fiecare latură a vieții individuale și publice: politică, socială, economică și morală. Cu această descriere, ea nu există acum nici în Egipt, nici în vreun alt loc de pe pământ.³¹ Aceasta nu împiedică însă existența unor indivizi musulmani. În privința individului, judecata se raportează la credința și morala lui; în privința comunității, ea se raportează la întregul sistem al vieții sale.

Judecata asupra vărsării de sânge între musulmani pentru a ajunge la putere

Întrebare: Nu crezi că existența unei organizații musulmane clandestine, înarmate, duce la o tulburare pe care religia islamică o respinge și o interzice?

قد يؤدي إلى فتنة، ولكن الذي يكون عليه وزرها هو
الذي منع النشاط العلني، فيضطر الآخرون للنشاط
السري، ويمكن إنقاذها بإباحة النشاط العلني

Răspuns: Poate duce la o tulburare. Dar vina ei îi revine celui care a împiedicat activitatea publică, obligându-i pe ceilalți să lucreze clandestin. Situația poate fi salvată îngăduind activitatea publică.

31 Această generalizare nedreaptă, care include și statul saudit întemeiat pe Legea islamică, a fost urmată de mulți adepți ai lui Quṭb, care au afirmat deschis ori au sugerat acest înțeles. La Allah căutăm ajutor.

Omul de partid își ascunde apartenența chiar și față de cei mai apropiați

Întrebare: Muḥammad Quṭb știa despre organizația ta clandestină?

لا

Răspuns: Nu.

Întrebare: De ce nu l-ai înștiințat, de vreme ce îți împărtășește ideile în scrierile sale?

أنا أعرف من طبيعة محمد عدم الميل إلى الاختلاط
بأية تجمعات، ومن ناحية أخرى: كنت حريصاً دائماً
ألا يعرف أحد بأمر هذا التنظيم ولو كان أقرب الناس
إلي؛ لتضيق دائرة من يعرفون ذلك

Răspuns: Știu că Muḥammad, prin firea lui, nu este înclinat să se amestece în grupări. Pe de altă parte, am avut mereu grijă ca nimeni să nu știe despre această organizație, chiar dacă ar fi fost omul cel mai apropiat de mine, pentru a restrânge ceroul celor care știau.

A ajuns organizația Fraților Musulmani adepți ai lui Quṭb în Arabia Saudită în vremea lui?

Întrebare: Organizația aceasta este finanțată „din afară”, adică de Frații Musulmani din Arabia Saudită și din alte locuri?

نعم من الخارج، ولكن في إحساننا اعتبار عام أن أي
أخ في أي بلد هو مرتبط بنا على أساس العقيدة
والفكرة، لا على الأساس الإقليمي، وعندما نذكر
الإخوان لا نسأل عن جنسياتهم من الناحية الإقليمية

Răspuns: *Da, din afară. Dar, în concepția noastră, există ideea generală că orice frate, din orice țară, este legat de noi prin credință și idee, nu prin apartenența teritorială. Când vorbim despre Frații Musulmani, nu întrebăm ce cetățenie au.*

Într-un alt interogatoriu se află următoarele:

Al-Dajwī: Vreun membru al organizației lua legătura doar cu tine?

Sayyid: ‘Alī ‘Ashmāwī.

Al-Dajwī: Ce ți-a spus?

Sayyid: Despre arme care urmau să vină din Arabia Saudită prin Sudan...³²

32 Vezi cartea lui al-Khālīdī, pp. 287–479. Toate informațiile sunt din această carte; titlurile și comentariile sunt alcătuite de mine.

4 Două întâmplări grăitoare

Prima întâmplare

Şeicul ‘Abd al-Qādir Shaybat al-Ḥamd a relatat următoarea întâmplare despre Ḥasan al-Bannā:

„În privința Fraților Musulmani, s-au înființat pe când eram elev în primul an de liceu la al-Azhar. Tanta, unde învățam, a fost vizitată de Ḥasan al-Bannā, întemeietorul mișcării Fraților Musulmani. Ei se străduiau să adune elevii, iar câțiva dintre aceștia au venit și au insistat să participe. În Tanta erau atunci aproape o mie de elevi. Dintre ei, nimeni nu-și lăsase barba să crească în afară de mine și de un alt elev, pe nume Maḥmūd ‘Abd al-Waḥḥāb. Aceasta era un semn al religiozității și tocmai de aceea țineau atât de mult să vin. Au insistat să participe împreună cu ei la prelegerea lui Ḥasan al-Bannā, pe care avea s-o țină în fața mulțimii de elevi. Am mers după rugăciunea de după-amiază, iar el a început să vorbească. Era un orator elocvent și impresionant.

Îmi amintesc că a continuat să vorbească după rugăciunea de după-amiază până a apus soarele și nimeni nu s-a ridicat să împlinească rugăciunea de la apus. Am așteptat să-i oprească discursul pentru rugăciune, dar n-au făcut-o. Am mai așteptat puțin, apoi m-am ridicat și m-am rugat singur. Când Ḥasan al-Bannā și-a încheiat discursul, s-a ridicat un bărbat îmbrăcat ca șeicii și a început să-l laude, exagerând până aproape de a-l pune alături de Trimisul lui Allah ﷺ. Unul dintre cei prezenți s-a ridicat și l-a dezaprobat. Al-Bannā s-a ridicat din nou și a recitat versuri, printre care:

إِنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَ الْأَقْلَ لِنُورِهِ *** مَثَلًا مِنَ الْمَشْكَاةِ
وَالْمَصْبَاحِ

*Allah a dat drept pildă luminii Sale până și ceea ce este mai
prejos: firida și lampa.*

Făcea aluzie la cuvintele lui Allah Preaînaltul din sura al-Nūr:

﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ
فِيهَا مِصْبَاحٌ﴾

*Allah este lumina cerurilor și a pământului. Lumina Sa este
asemenea unei firide în care se află o lampă.*

Coran 24:35 • Fragment coranic

*Și așa mai departe, până la celelalte versete. Din acea zi mi-am
format o impresie negativă despre gruparea Fraților
Musulmani.”³³*

A doua întâmplare

‘Alī ‘Ashmāwī, povestind despre o întâlnire cu Sayyid Quṭb,
spune:

*„A venit vremea rugăciunii de vineri și i-am spus lui Sayyid
Quṭb: «Să ne ridicăm să ne rugăm.» Atunci am avut surpriza
să aflu pentru prima dată că nu împlinea rugăciunea de vineri.
El a spus că, odată cu căderea califatului, cade și obligația
rugăciunii de vineri și că nu există rugăciune de vineri fără
califat.”³⁴*

33 De pe site-ul Ṣayd al-Fawā'id, secțiunea de prezentare a învățaților.

Prezentarea biografică a fost pregătită de Walid al-‘Alī.

34 Al-Tanzīm al-Sirrī de ‘Alī ‘Ashmāwī, p. 112.

5 Fragmente din afirmațiile lui Sayyid Quṭb

Declararea în bloc a musulmanilor drept necredincioși

الذين لا يفردون الله بالحاكية في أي زمان، وفي أي
مكان هم مشركون، ولا يخرجهم من هذا الشرك أن
يكون اعتقادهم أن لا إله إلا الله مجرد اعتقاد، ولا أن
يقدموا الشعائر لله وحده

1. Cei care nu-I atribuie numai lui Allah autoritatea de a hotărî, în orice vreme și în orice loc, sunt politeiști. Nu îi scoate din acest politeism nici faptul că ei cred, ca simplă convingere, că nu există altă divinitate în afară de Allah și nici faptul că împlinesc riturile numai pentru Allah.³⁵

35 Fi Zilāl al-Qurʿān, 2/1492.

نحن ندعو إلى استئناف الحياة حياة إسلامية في مجتمع إسلامي تحكمه العقيدة الإسلامية، والتصور الإسلامي، كما تحكمه الشريعة الإسلامية والنظام الإسلامي، ونحن نعلم أن الحياة الإسلامية على هذا النحو قد توقفت منذ فترة طويلة في جميع أنحاء الأرض. وإن وجود الإسلام ذاته من ثم قد توقف كذلك. ونحن نجهز بهذه الحقيقة الأخيرة على الرغم مما قد تحدثه من صدمة وذعر وخيبة أمل للكثيرين ممن لا يزالون يحبون أن يكونوا مسلمين

2. Noi chemăm la reluarea vieții ca viață islamică, într-o societate islamică guvernată de credința și concepția islamică, precum și de Legea și sistemul islamic. Știm că viața islamică în acest înțeles a încetat de multă vreme pretutindeni pe pământ. În consecință, însăși existența Islamului a încetat. Rostim deschis acest din urmă adevăr, în pofida șocului, spaimei și dezamăgirii pe care le poate provoca multora dintre cei care încă doresc să fie musulmani.³⁶

Judecata lui Sayyid Quṭb asupra animalului înjunghiat de musulmanul care nu aparține Fraților Musulmani

3. ‘Alī ‘Ashmāwī spune: „Un membru al Fraților Musulmani a venit să mă anunțe că va refuza să mănânce din animalele

36 Al-‘Adālah al-Ijtīmā‘iyyah, p. 182, ediția a douăsprezecea.

înjunghiate de musulmanii de astăzi. Am mers la Sayyid Quṭb și l-am întrebat despre aceasta. El a spus: «Lăsați-i să mănânce din ele, să le socotească asemenea animalelor înjunghiate de oamenii Scripturii. Cel puțin musulmanii sunt acum oameni ai Scripturii!» — Al-Tārīkh al-Sirrī li-l-Ikhwān al-Muslimīn, p. 80.

Acest verdict arată limpede că Sayyid îi declară necredincioși pe musulmanii care nu sunt organizați în partidul Fraților Musulmani: numai aceștia din urmă ar fi grupul credincios.

El arată și preferința lui pentru oamenii Scripturii, evrei și creștini, în raport cu musulmanii. I-a asemănat pe musulmani cu oamenii Scripturii, iar regula comparației este că obiectul cu care se face asemănarea se află pe o treaptă mai înaltă decât cel asemănat cu el.

Afirmația unității existenței — Allah este mai presus de aceasta!

1. Comentând cuvintele Lui, Preaînaltul:

﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾

El este Cel dintâi și Cel de pe urmă.

Coran 57:3 · Fragment coranic

El spune:

مستغرقاً كل حقيقة الزمان والظاهر والباطن مستغرقاً
حقيقة المكان، وهما مطلقان، وينتفض القلب البشري
فلا يجد كينونة شيء إلا لله

Cuprinzând întreaga realitate a timpului; iar Cel Vădit și Cel Ascuns cuprind întreaga realitate a spațiului. Amândouă sunt absolute. Inima omenească se cutremură și nu mai găsește existență pentru nimic în afară de Allah.

Fi Zilāl al-Qurʿān

لا كينونة لشيء في هذا الوجود على الحقيقة، فالكينونة الواحدة الحقيقية هي لله وحده سبحانه

2. Nimic din această existență nu are, în realitate, ființă. Singura existență adevărată Îi aparține numai lui Allah Preaslăvitul.

Fi Zilāl al-Qur'ān

Eu spun: credința musulmanilor este că Allah Preaînaltul este distinct de creația Sa, înălțat deasupra Tronului Său. Nu există nimic din creația Sa în El și nici ceva din El în creația Sa. Existența se împarte în existența Creatorului Preaslăvitul și existența făpturilor, iar una este diferită de cealaltă. Una dintre cele mai mari rătăcirii este afirmația unității existenței, care înseamnă că totul este Allah. Simpla înțelegere a acestei afirmații și a sensului ei corupt este de ajuns pentru a o respinge.

Muzica surelor

Sayyid Quṭb a născocit ideea „muzicii Coranului” și a susținut-o în mai multe locuri. Iată câteva fragmente din cuvintele lui:

1. În comentariul său la sura al-Najm, spune:

هذه السورة في عمومها كأنما منظومة موسيقية علوية
ناعمة يسري التنعيم في بنائها اللفظي كما يسري في إيقاع
فواصلها الموزونة المقفاة

Această sură, în întregul ei, este asemenea unei alcătuiuri muzicale cerești, line. Melodia străbate construcția ei verbală așa cum străbate ritmul încheierilor ei măsurate și rimate.³⁷

2. El a descris sura al-Ḍuḥā prin cuvintele:

37 Fi Zilāl al-Qur'ān, 6/3404.

بالموسيقى الرتيبة الحركات الوئيدة الخطوات الرقيقة الأصداء الشجية الإيقاع

*O muzică regulată în mișcări, cu pași domoli, ecouri delicate și ritm melancolic.*³⁸

3. Despre sura al-‘Ādiyāt spune:

والإيقاع الموسيقي فيه خشونة، ودمدمة، وفرقة

*Ritmul ei muzical are asprime, bubuit și trosnet.*³⁹

A întărit apoi toate acestea, spunând:

تفضل الموسيقي المبدع الأستاذ محمد حسن الشجاعي
بمراجعة هذا الجزء الخاص بالموسيقى في القرآن الكريم،
وكان له الفضل في ضبط بعض المصطلحات الفنية
الموسيقية

*Muzicianul creator, profesorul Muḥammad Ḥasan al-Shujā‘ī, a binevoit să revizuiască această parte despre muzica din Coranul cel Nobil. Lui îi revine meritul de a fi precizat unii termeni tehnici muzicali.*⁴⁰

Cititorule drag! Nu ți se înfioară pielea de dezaprobare când citești asemenea cuvinte, care au prefăcut cuvântul lui Allah în muzică, de parcă am citi o analiză artistică a unui cântec?

38 Fi Zilāl al-Qur’ān, 6/3926; Al-Taṣwīr al-Fannī fī al-Qur’ān, p. 103.

39 Fi Zilāl al-Qur’ān, 6/3957.

40 Al-Taṣwīr al-Fannī, p. 89.

Cuvântul lui Allah este mai măreț și mai presus decât să fie descris prin acest stil josnic și respingător.

Se cuvine să se vorbească astfel despre Mūsā, pacea fie asupra lui?

لنأخذ موسى إنه مثال للزعيم المندفع العصبي المزاج

1. Să-l luăm pe Mūsā: el este un exemplu de conducător impulsiv, cu fire nervoasă.⁴¹

2. El spune că, după zece ani de la fuga sa din Egipt, Mūsā rămăsese același, fără să se fi liniștit și fără să fi devenit un om blând și stăpân pe sine:

فحين رأى الحية وثب جارياً لا يعقب ولا يلوي إنه

الفتى العصبي نفسه ولو أنه قد صار رجلاً فغيره كان

يخاف نعم ولكن لعله كان يبتعد منها ليتأمل هذه

العجبية الكبرى

*Când a văzut șarpele, a sărit și a fugit fără să privească în urmă ori să se întoarcă: era același tânăr nervos, chiar dacă devenise bărbat. Altul s-ar fi temut, desigur, însă poate că s-ar fi îndepărtat ca să cerceteze această mare minune!*⁴²

Eu spun: își amintește oare cel care a rostit aceste cuvinte spusele lui Allah Preaînaltul?

41 Al-Taṣwīr al-Fannī fī al-Qurʾān, p. 200.

42 Vezi Al-Taṣwīr al-Fannī, p. 163.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَاذَوْا مُوسَىٰ

فَبَرَّءَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا

O, voi cei care ați crezut! Nu fiți asemenea celor care l-au necăjit pe Mūsā. Allah l-a dezvinovățit de cele spuse de ei, iar el era prețuit înaintea lui Allah.

Coran 33:69

Noi spunem că Mūsā a fost robul lui Allah, Trimisul Său și cel căruia El i-a vorbit. Bindecuvântarea și pacea fie asupra lui și asupra Profetului nostru.

Atacurile lui Sayyid împotriva unor aleși dintre companionii Profetului ﷺ

Înainte de a citi cele ce urmează, să știi că nu este îngăduit să fie insultat ori vorbit de rău vreun companion. Hadithul spune:

لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي

Nu-i insultați pe companionii mei.

Relatat de al-Bukhārī și Muslim

Și în hadith se spune:

إِذَا ذَكَرَ أَصْحَابِي فَأَمْسِكُوا

Când sunt pomeniți companionii mei, înfrânați-vă.

Adică nu-i pomeniți în rău. Atacarea companionilor este unul dintre semnele adepților inovațiilor religioase, în special ale Khawārij și ale rafidiților. Din păcate, Sayyid Quṭb a avut partea lui din însușirile amândurora.

1. Sayyid Quṭb spune despre califatul lui ‘Uthmān, unul dintre califatele bine călăuzite:

ونحن نميل إلى اعتبار خلافة علي رضي الله عنه امتداداً
طبيعياً لخلافة الشيخين قبله، وأن عهد عثمان كان
فجوة بينهما

Înclinăm să socotim califatul lui ‘Alī, Allah să fie mulțumit de el, o continuare firească a califatului celor doi șeici de dinaintea sa, iar perioada lui ‘Uthmān o întrerupere între ele.⁴³

Când a schimbat formularea — ori când aceasta i-a fost schimbată —, ea a devenit:

وأن عهد عثمان الذي حكم فيه مروان كان فجوة بينهما

Perioada lui ‘Uthmān, în care a condus Marwān, a fost o întrerupere între ele.⁴⁴

Cu toate acestea, în ambele ediții nu l-a scutit pe ‘Uthmān de răspunderea pentru greșeala sa.

Eu spun: aceste cuvinte au un spirit ʿiit rafidit. Oamenii Sunnei și ai comunității îl iubesc și îl cinstesc pe ‘Uthmān și cred că a fost un calif bine călăuzit. Profetul ﷺ a spus:

الخلافة بعدي ثلاثون سنة

Califatul de după mine va dura treizeci de ani.

Relatat de Ibn Ḥibbān, al-Ḥākim și alții

Califatul lui ‘Uthmān intră în această perioadă, potrivit consensului. Ei mărturisesc că ‘Uthmān este dintre oamenii Paradisului și că epoca lui a fost printre cele mai bune perioade

43 Al-‘Adālah al-Ijtīmā‘iyyah, p. 206, ediția a cincea.

44 Al-‘Adālah al-Ijtīmā‘iyyah, p. 172, ediția a douăsprezecea.

trăite de musulmani și printre cele mai prospere. Musulmanii se aflau într-o stare bună până când s-a ridicat un mic grup de Khawārij, printr-un complot evreiesc, care l-a atacat pe ‘Uthmān și l-a dezaprobat public. Au răspândit împotriva lui zvonuri care i-au întărâtat pe oamenii josnici și neștiutori. Aceștia s-au ridicat împotriva lui, l-au răsturnat pretinzând că îndreaptă situația și refac un califat asemenea celui al celor doi șeici. L-au asediat și apoi l-au ucis. Să primească de la Allah ceea ce merită.

2. Sayyid Quṭb spune:

وأخيراً ثارت الثائرة على عثمان واختلط فيها الحق
 بالباطل، والخير بالشر، ولكن لا بد لمن ينظر إلى
 الأمور بعين الإسلام، ويستشعر الأمور بروح الإسلام
 أن يقرر أن تلك الثورة في عمومها كانت أقرب إلى روح
 الإسلام واتجاهه من موقف عثمان أو بالأدق من
 موقف مروان

În cele din urmă s-a iscat revolta împotriva lui ‘Uthmān, în care adevărul s-a amestecat cu falsitatea și binele cu răul. Însă cel care privește lucrurile cu ochiul Islamului și le simte în spiritul Islamului trebuie să recunoască faptul că acea revoluție, în ansamblul ei, era mai apropiată de spiritul și direcția Islamului decât poziția lui ‘Uthmān ori, mai precis, poziția lui Marwān.⁴⁵

Din această afirmație păcătoasă și nelegiuită reiese că, după el, ‘Uthmān, Allah să fie mulțumit de el, nu privea lucrurile cu ochiul Islamului și nu le simțea în spiritul Islamului, chiar dacă cel care

45 Al-‘Adālah al-Ijtimā‘iyyah, p. 189, ediția a cincea.

deținea puterea ar fi fost Marwān, Allah să aibă milă de el.⁴⁶

3. Sayyid nu s-a mărginit să-l atace pe 'Uthmān, ci a adăugat atacuri împotriva lui Mu'āwiyah și 'Amr ibn al-Āṣ, Allah să fie mulțumit de amândoi. El spune despre ei:

وحين يركن معاوية وزميله إلى الكذب والغش
والخدیعة والنفاق والرشوة وشراء الذمم لم يملك علي أن
يتدلى إلى هذا الدرك الأسفل

*Când Mu'āwiyah și tovarășul său recurg la minciună,
înșelăciune, viclenie, ipocrizie, mită și cumpărarea conștiințelor,
'Alī nu poate coborî până la această treaptă atât de joasă.*⁴⁷

Acestea sunt șase dintre cele mai josnice și urâte însușiri pe care Sayyid le atribuie celor doi oameni dintre frunțașii și aleșii companiilor, dintre cunoscătorii și oamenii de seamă ai lor.

Sayyid Quṭb îl atacă pe socrul Trimisului lui Allah ﷺ

4. Despre Abū Sufyān, Allah să fie mulțumit de el, Sayyid Quṭb spune:

46 Marwān ibn al-Ḥakam a fost unul dintre oamenii de seamă ai omeiazilor. S-a născut în vremea Profetului ﷺ, iar Ibn 'Abd al-Barr l-a numărat printre companioni. De la el au relatat unii companioni și mari urmași ai lor.

Al-Bukhārī și autorii cărților al-Sunan au transmis relatări ale sale.

47 Kutub wa-Shakhṣiyyāt, p. 206.

أبو سفيان هو ذلك الرجل الذي لقي الإسلام منه
والمسلمون ما حفلت به صفحات التاريخ، والذي لم يسلم
إلا وقد تقرر غلبة الإسلام، فهو إسلام الشفة
واللسان، لا إيمان القلب والوجدان، وما نفذ الإسلام
إلى قلب ذلك الرجل

*Abū Sufyān este acel om din partea căruia Islamul și musulmanii au suferit cele cu care sunt pline paginile istoriei. El nu a primit Islamul decât după ce biruința Islamului fusese hotărâtă. Era, așadar, un Islam al buzelor și al limbii, nu o credință a inimii și a conștiinței. Islamul nu a pătruns în inima acelui om.*⁴⁸

Aceste cuvinte arată cât de mult a fost influențat Sayyid de gândirea șiiită și rafidită în privința companionilor Trimisului lui Allah ﷺ.

48 Revista al-Muslimūn, nr. 3, anul 1371 H.

Chemarea la revoluții și lovituri de stat

1. El spune:

وهذه المهمة مهمة إحداث انقلاب إسلامي عام غير
منحصر في قطر دون قطر. بل مما يريده الإسلام
ويضعه نصب عينيه أن يحدث هذا الانقلاب الشامل
في جميع أنحاء المعمورة، هذه غايته العليا ومقصده
الأسمى، الذي يطمح إليه ببصره، إلا أنه لا مندوحة
للمسلمين أو أعضاء الحزب الإسلامي عن الشروع في
مهمتهم بإحداث الانقلاب المنشود والسعي وراء تغيير
نظم الحكم في بلادهم التي يسكنونها

Această misiune constă în a produce o răsturnare islamică generală, care nu se mărginește la o țară în locul alteia. Islamul urmărește ca această răsturnare cuprinzătoare să se producă pretutindeni în lume. Acesta este țelul său cel mai înalt, scopul său suprem, spre care își îndreaptă privirea. Totuși, musulmanii ori membrii partidului islamic trebuie neapărat să-și înceapă misiunea producând răsturnarea dorită și urmărind schimbarea sistemelor de guvernare în țările în care locuiesc.⁴⁹

49 Fi Zilāl al-Qurʿān, 3/145.

Laudă revolta împotriva lui ʿUthmān și revolta qarāmiților
El spune:

والواقع أن اتهام النظام الإسلامي بأنه لا يحمل ضماناته،
إغفال للممكّنات الواقعة في كل نظام كما أن فيه إغفالاً
لحقائق التاريخ الإسلامي الذي شهد الثورة الكبرى على
عثمان، وشهد ثورة الحجاج على يزيد، كما شهد ثورة
القرامطة وسواها ضد الاستغلال والسلطة الجائرة
وفوارق الطبقات وما يزال الروح الإسلامي يصارع
ضد هذه الاعتبارات جميعاً على الرغم من الضربات
القاصمة التي وجهت إليه في ثلاثمائة وألف عام

În realitate, a acuza sistemul islamic că nu își cuprinde propriile garanții înseamnă a ignora posibilitățile existente în orice sistem. Înseamnă și a ignora faptele istoriei islamice, care a cunoscut marea revoluție împotriva lui ʿUthmān, revolta lui al-Ḥajjāj împotriva lui Yazīd, revolta qarāmiților⁵⁰ și alte revolte împotriva exploatării, puterii nedrepte și diferențelor de clasă. Spiritul islamic încă luptă împotriva tuturor acestora, în pofida

50 Printre faptele qarāmiților în revolta pe care Sayyid Quṭb o laudă se află uciderea pelerinilor în Casa Sfântă a lui Allah, în ziua al-Tarwiyah din anul 317 H., sub conducerea șefului lor ezoteric și eretic, Abū Ṭāhir — Allah să-l blesteme. Ei au smuls Piatra Neagră din Casă și au jefuit averile pelerinilor. El spunea: „Unde sunt păsările în stoluri? Unde sunt pietrele din lut ars?” Piatra Neagră a rămas la qarāmiți până când au înapoiat-o după douăzeci și doi de ani. Vezi istoria lui Ibn Kathīr, evenimentele anului 317 H. La Allah căutăm ajutor.

*loviturilor zdrobitoare îndreptate împotriva lui vreme de o mie trei sute de ani.*⁵¹

Prin urmare, pentru Sayyid Quṭb, revolta împotriva lui ‘Uthmān, Allah să fie mulțumit de el, și revolta qarāmiților reprezintă spiritul Islamului. Aceasta îți arată limpede realitatea Islamului la care cheamă și pe care îl proclamă Sayyid Quṭb. Nu este Islamul Coranului și al Sunnei, ci Islamul Khawārij și al qarāmiților, falsitatea socialismului și ura rafidiților împotriva companionilor lui Muḥammad ﷺ.

Sayyid Quṭb afirmă că Islamul este un amestec de creștinism și comunism

18. Sayyid Quṭb spune:

ولا بد للإسلام أن يحكم لأنه العقيدة الوحيدة الإيجابية
الإنشائية التي تصوغ من المسيحية والشيوعية معاً مزجاً
كاملاً يتضمن أهدافهما جميعاً ويزيد عليهما التوازن
والتناسق والاعتدال

*Islamul trebuie să guverneze, fiindcă este singura credință pozitivă și constructivă care alcătuiește din creștinism și comunism un amestec deplin, cuprinzând toate țelurile lor și adăugând echilibru, armonie și moderație.*⁵²

Șeicul Ibn ‘Uthaymīn a spus despre cel care a rostit aceste cuvinte: „Ori este neștiutor în privința Islamului, ori este înșelat de starea neamurilor necredincioase dintre creștini.”⁵³

51 Al-‘Adālah al-Ijtimā‘iyyah, p. 223.

52 Al-Ma‘rakah bayna al-Islām wa-l-Ra’smāliyyah, p. 61.

53 Din cartea al-‘Awāṣim a șeicului Rabi‘, p. 22.

Șeicul Ḥammād al-Anṣārī a spus: „Dacă cel care a spus aceste cuvinte mai trăiește, trebuie să i se ceară să se căiască. Dacă se căiește, bine; dacă nu, să fie executat.”⁵⁴

Respinge sute de hadithuri autentice și zeci de chestiuni de credință printr-o singură afirmație

El respinge hadithuri autentice din cele două Șaḥiḥ-uri și din alte culegeri, precum și zeci de chestiuni de credință recunoscute de oamenii Sunnei și ai comunității, spunând:

أحاديث الآحاد لا يؤخذ بها في أمر العقيدة، والمرجع هو القرآن

*19. Relatările āḥād nu sunt luate în considerare în chestiuni de credință. Punctul de referință este Coranul.*⁵⁵

Eu spun: se știe că majoritatea hadithurilor Profetului nu sunt mutawātir. Oamenii Sunnei recunosc că, atunci când un hadith este stabilit autentic, chiar printr-o singură cale, trebuie urmat: dacă transmite o informație, aceasta trebuie crezută; dacă exprimă o cerință, trebuie împlinit sau lăsat ceea ce cere. De la această regulă însemnată nu s-au abătut decât adepții patimilor și ai inovațiilor, care resping Sunnah și nu o prețuiesc, ci înalță ideile oamenilor și deșertăciunile unor minți bolnave. Acestea sunt explicate pe larg la locul lor în cărțile învățaților.

⁵⁴ Aceeași sursă, p. 24.

⁵⁵ Fi Zilāl al-Qur’ān, 6/4008.

Cărțile de exegeză anterioare ar fi un morman din care trebuie salvat Coranul

Vorbind despre cărțile sale Mashāhid Yawm al-Qiyāmah și al-Taṣwīr al-Fannī, spune:

في اعتقادي أنني لم أصنع هذا الكتاب، وبسابقه ولن
أصنع بلواحقه إلا أن أرد القرآن في إحساسنا جديداً
كما تلاه العرب أول مرة، فسحروا به أجمعين، فلا أقل
من أن يعاد عرضه، وأن ترد إليه جدته، وأن يستنقذ
من ركام التفسيرات اللغوية، والنحوية والفقهية،
والتاريخية والأسطورية، أيضاً

După părerea mea, prin această carte, prin cea de dinaintea ei și prin cele care îi vor urma nu am făcut și nu voi face altceva decât să redau Coranului, în simțirea noastră, prospețimea pe care o avea când arabii l-au recitat întâia oară și au fost cu toții fermecați de el. Măcar să fie înfățișat din nou, să-i fie redată prospețimea și să fie salvat din mormanul explicațiilor lingvistice, gramaticale, juridice, istorice și chiar legendare.⁵⁶

Eu spun: în unele cărți de exegeză au pătruns hadithuri slabe ori fabricate și multe relatări de proveniență iudaică. Dacă chemarea ar fi fost îndreptată spre acest fel de curățire, ar fi fost bine. Chemarea lui Sayyid de a le înlătura cu totul este însă una dintre cele mai mari piedici între oameni și înțelegerea Cărții Domnului lor, a sensurilor, țelurilor și prescripțiilor ei. La Allah căutăm ajutor.

⁵⁶ Cartea lui al-Khālidi, p. 271; Mashāhid al-Qiyāmah, p. 8.

În cele din urmă: neclaritate în sensul mărturisirii lā ilāha illā Allāh

20. Comentând cuvintele Lui, Preaînaltul:

﴿وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾

El este Allah. Nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de El.

Coran 28:70 · Fragment coranic

Sayyid Quṭb spune:

أَيُّ فَلَا شَرِيكَ لَهُ فِي خَلْقٍ وَلَا اخْتِيَارٍ

Adică nu are asociat în creare și în alegere.⁵⁷

21. El mai spune:

إِنَّ الْأَمْرَ الْمُسْتَيْقِنَ فِي هَذَا الدِّينِ أَنَّهُ لَا يُمْكِنُ أَنْ يَقُومَ
فِي الضَّمِيرِ عَقِيدَةً وَلَا فِي وَاقِعِ الْحَيَاةِ دِينًا إِلَّا أَنْ يَشْهَدَ
النَّاسُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَيُّ: لَا حَاكِمِيَّةَ إِلَّا لِلَّهِ، حَاكِمِيَّةٌ
تُمَثِّلُ فِي شَرْعِهِ وَأَمْرِهِ

Un lucru sigur în această religie este că ea nu poate exista în conștiință ca o credință și nici în viața reală ca religie decât dacă oamenii mărturisesc că nu există altă divinitate în afară de Allah, adică autoritatea de a hotărî Îi aparține numai lui Allah, o autoritate întruchipată în Legea și porunca Sa.⁵⁸

⁵⁷ Fi Zilāl al-Qurʿān, 5/2707.

⁵⁸ Al-ʿAdālah al-Ijtīmāʿiyyah, p. 182.

Eu spun: problema nu este aici cea a omului care consideră îngăduită legiferarea altcuiva decât Allah. Întrebarea privește judecata asupra celui care crede că Allah este Cel care hotărăște, dar îi invocă pe sfinți și caută apropierea de ei prin jertfire ori prin alte acte de adorare. Potrivit cuvintelor lui Sayyid Quṭb, un asemenea om este un musulman care Îl recunoaște pe Allah ca unic, fiindcă a împlinit mărturisirea unicității potrivit explicației lui.

El seamănă cu acela care nu-i declară necredincioși pe asemenea oameni pentru că ei cred că numai Allah este Creatorul, întrucât, după el, sensul mărturisirii unicității este că nu există alt creator în afară de Allah.

Afirmația prin care Sayyid a explicat mărturisirea unicității este adevărată în sine. Însă a o face sensul mărturisirii unicității este o mare falsitate și o mare necunoaștere a adevărului pentru care au fost trimiși mesagerii, binecuvântarea și pacea fie asupra lor: adorarea numai a lui Allah. El, Preaînaltul, spune:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

Nu am trimis înaintea ta niciun mesager fără să-i revelăm: „Nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de Mine.

Așadar, adorați-Mă!”

Coran 21:25

Încheiere

Ajung astfel împreună cu tine, cititorule drag, la sfârșitul acestei treceri prin viața lui Sayyid Quṭb și prin câteva dintre afirmațiile și ideile lui. Îl rog pe Stăpânul cel Generos să facă folositoare pentru tine cele citite. Allah știe cel mai bine. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra robului și Trimisului Său, Muḥammad, asupra familiei, companionilor săi și celor care îi urmează în bine până în Ziua Judecării.

Glosar

Āḥād آحاد

Relatări care nu ating gradul mutawātir; autorul discută acceptarea lor atunci când sunt stabilite autentice.

Mutawātir متواتر

Relatare transmisă pe numeroase căi; termen opus aici relatărilor āḥād.

Ḥākimiyyah حاكمية

Autoritatea de a hotărî şi a legifera, discutată în citatele despre Legea şi porunca lui Allah.

Rafidiṭi روافض

Denumire polemică folosită de autor pentru o orientare şiită pe care o invocă în critica atacurilor împotriva companionilor.

Bibliografie

1. Al-Khālidi, Ṣalāḥ ʿAbd al-Fattāḥ. Sayyid Qutb min al-Milād ilā al-Istishhād.
2. Qutb, Sayyid. Fī Zilāl al-Qurʿān.
3. Qutb, Sayyid. Al-ʿAdālah al-Ijtimāʿiyyah.
4. Qutb, Sayyid. Al-Taṣwīr al-Fannī fī al-Qurʿān.
5. Qutb, Sayyid. Ṭifl min al-Qaryah.
6. Qutb, Sayyid. Mashāhid al-Qiyāmah fī al-Qurʿān.
7. Qutb, Sayyid. Li-mādhā Aʿdamūnī.
8. Qutb, Sayyid. Kutub wa-Shakhṣiyyāt.
9. Qutb, Sayyid. Al-Maʿrakah bayna al-Islām wa-l-Raʾsmāliyyah.
10. ʿAshmāwī, ʿAlī. Al-Tanzīm al-Sirrī.
11. ʿAshmāwī, ʿAlī. Al-Tārikh al-Sirrī li-l-Ikhwān al-Muslimīn.
12. Rabīʿ. Al-ʿAwāṣim.

Indice

āḥād	39
al-Khālidi	1-3, 5-7, 9-13, 16-17, 22, 40
Allah	1, 4, 7-9, 12-17, 20, 24, 26-28, 30-35, 37-38, 41-43
autoritatea	26, 42
califat	24, 33
Coran	3, 15
Frații Musulmani	4, 10, 12-13, 18, 22
Khawārij	4, 6, 9, 31, 33, 38
Mūsā	30-31
Muʿāwiyah	34
revoluție	8-12, 33, 38
Sayyid Quṭb	1-3, 5-14, 16-19, 24, 26-28, 31-35, 37-38, 41-43
unicitatea	4, 7, 14
ʿUthmān	17, 32-34, 37-38

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Pagini importante din viața lui Sayyid Quṭb

‘Alī al-Ḥaddādī examinează repere din viața lui Sayyid Quṭb, activitatea sa politică și ideile exprimate în scrierile sale.

Pornind de la biografia lui Ṣalāḥ al-Khālidi și de la citate atribuite lui Quṭb, autorul discută chemarea religioasă, raportul cu puterea, companionii Profetului și sensul unicității lui Allah.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro